

Frederiksberg Lærerforenings hovedbudskaber om god inklusion i et samlet skolevæsen

Lærerne og Frederiksberg Lærerforening, FLF, har et positivt syn på inklusionsopgaven, som vi alle er optaget af at lykkes med. Det er dog vores opfattelse, at der er behov for et systematisk og bredt blik på, hvordan vi arbejder med inklusion i og omkring skolen. Dette billede er vigtigt for at kunne gøre sig overvejelser over, hvordan fremtidens inklusionsindsats skal formes, så den tager højde for den virkelighed, som elever, børnehaveklasseledere, lærere og ledere oplever i skolens daglige virke.

Det er en topprioritet for FLF, at kommunens arbejde med mellemformer og de andre dele af KLK-rapporten, som kommunens omorganisering tager afsæt i, sker på en måde, så lærere og børnehaveklasseledere får reel mulighed for at lykkes med inklusionsopgaven.

Nedenstående hovedbudskaber er udarbejdet med afsæt i resultaterne fra FLF's inklusionsundersøgelse fra november 2021 sammen med flere kvalitative interviews, som er gennemført med lærere fra diverse specialgruppeordninger. Budskaberne er konkret formuleret i samarbejde med de tillidsvalgte TR'er, TR-suppleanter og AMR'er.

Hovedbudskaber:

Problemet er, at skolernes mulighed for at inkludere er for ringe. *Hvis det skal lykkes, kræver det investering, før man kan høste effektiviseringen. Man kan ikke spare sig til bedre inklusion.*

Det er formodentligt rigtigt, at inklusionen er billigere, men det er ikke gratis. Hvis man kun løser de økonomiske udfordringer og laver en "tilbageførsel" af elever fra specialområdet uden at medtænke hele almenområdets mulighed for at arbejde inkluderende, har man kun symptombehandlet.

Inklusion starter i den almindelige undervisning. *Det er her, elevernes udfordringer først opstår, og det er her, at lærerne skal have mulighed for at reagere, for at eventuel mistrivsel og faglige problemer ikke vokser.*

Det er vigtigt, at vi forstår, at den almene lærer spiller en central rolle i størstedelen af arbejdet med faglighed og trivsel i den daglige undervisning, som den udspiller sig i klasserummet. Derfor er det yderst vigtigt, at rammerne for og tiden til klasselærerens særlige arbejde prioriteres.

- Derfor skal rammer for almenlærerens mulighed for at være nærværende i undervisningen ift. de problematikker, der udspiller sig fagligt og socialt i klassen og hos den enkelte, styrkes.
- Derfor skal almenlærerens tid til forberedelse og efterbehandling af undervisning, hvor hensyn til klasse- og individtrivsel skal omsættes didaktisk, prioriteres.
- Derfor skal almenlæreren have mulighed for udvidet skole-hjem-samarbejde, når der opstår behov for dette.
- Derfor skal almenlæreren have mulighed for udvidet samarbejde i forbindelse med elever, der indgår i mellemformer eller modtager andre former for støtteordninger.
- Derfor er der behov for ledelsesressourcer til systematisk at følge op på inklusionsindsatser i den enkelte klasse.

Det er et fælles ansvar at tage hånd om elever i problemer. *Det er vigtigt, at indsatser sker, så snart lærer/lærerteam oplever en bekymring.*

Samarbejdet i teamet og organisering af specialindsatser på skolen spiller en central rolle for at understøtte den almene lærer med både vejledning og konkrete tiltag, så der kan etableres en tidlig og grundig indsats. Sådanne indsatser kræver meget tid uden for klasserummet til samarbejde og forberedelse af en differentieret undervisning.

- Derfor skal tiden til samarbejde om elever og børnegrupper på teamniveau prioriteres.
- Derfor skal adgangen til vejledning i det lokale ressource-team og tid til samarbejde om særlige indsatser for involverede lærere prioriteres.
- Derfor skal der kunne gives fleksible ressourcer/tid til både klassens lærere og andre ressourcepersoner og samarbejdspartnere, når behovet for udvidede indsatser og udvidet samarbejde opstår, bl.a. i forbindelse med mellemformer.
- Derfor er der behov for ledelse tæt på indsatserne, så teamet kan få adgang til ressourcer, vejledning og rådgivning, når behovet opstår.

Specialpædagogiske indsatser kræver faglig indsigt og erfaring. *Alle elever gør det så godt, som de kan. Det kræver viden om børn med særlige behov og et specialiseret didaktisk repertoire, som ledelsen støtter op om, hvis eleven skal lykkes med sin skolegang, især når vejen er en anden end den brede gruppes.*

- Derfor skal vejledere tilknyttet skolernes PLC besidde specialpædagogiske kompetencer inden for det faglige og det pædagogiske felt.
- Derfor skal reelle specialundervisningstilbud prioriteres.
- Derfor skal PPR rykke tættere på praksis og understøtte de gode løsninger i klasselokalet, som PPR er med til at angive i PPV (pædagogisk-psykologisk vurdering).
- Derfor skal faglig ajourføring, efteruddannelse og specialisering inden for det specialpædagogiske felt prioriteres for alle lærere i almenskolen.

Den traditionelle klassestruktur er ikke altid den rigtige for alle børn. *Det er vigtigt at respektere, at ikke alle børn lærer og udvikler sig bedst i større grupper.*

Muligheden for at arbejde med mindre elevkonstellationer som formaliseret ordning eller i særlige forløb kan bidrage til elevtrivsel. For nogle børn er det ikke et mål at skulle tilbage til normalområdet.

- Derfor skal vi prioritere mulighed for holddeling og gruppeordninger, der skaber mindre fællesskaber i de store fællesskaber.
- Derfor skal der være bedre fysiske rammer, der imødekommer både den planlagte og den spontane holddeling.
- Derfor skal vi have et specialundervisningstilbud, der har en berettigelse i sig selv, og som derfor ikke altid arbejder med tilbagevenden til normalområdet som mål.

Der skal være et system rundt om skolen, der bakker op om en tidlig indsats. *Hvis indsatserne i klassen skal virke, er der behov for et system, der sideløbende reagerer og tager ansvar, når vi har elever med udfordringer, der kræver tværfaglige indsatser.*

Når en lærer eller et team henvender sig til Familieafdelingen/PPR, er det udtryk for en vurdering af, at skolens rammer, kompetencer og fagligheder ikke slår til, hvis elevens mistrivsel skal vendes til trivsel. I den mellemliggende periode, hvor skolen afventer en tilbagemelding, risikerer elevens udfordringer at forværres. Det er derfor afgørende for skolernes mulighed for at lykkes, at indsatser sker så tidligt og så kvalificeret som muligt.

- Derfor skal skolernes inklusionsstrategi være tydelig i forhold til, hvornår Familieafdelingen og PPR inddrages.
- Derfor skal skolernes bekymringer og foreløbige indsatser tages alvorligt, når en skole henvender sig.
- Derfor skal den løbende dialog mellem skolerne og PPR samt Familieafdelingen styrkes.

- Derfor skal ventetider nedbringes.

Børnesyn og skolesyn er vigtige faktorer for inklusion, men skal selvfølgelig understøttes af et system, der er struktureret med udgangspunkt i børnesynet.

For snævert fokus på faglige mål, intellektualiseringen af arbejdet med synlig læring, mange test og prøver samt for stort fokus på præstation er med til at presse elever, der i forvejen er i vanskeligheder. Det påvirker i øvrigt også trivslen for andre mere velfungerende elever. Der er derfor tendens til mere skoletræthed og flere elever, der ender i skolevægning end før skolereformen.

Det er vigtigt at give skolerne bedre mulighed for at arbejde med faglighed, der motiverer ved at fokusere på mestring og relevans i elevens tilværelse frem for at fokusere på præstation og relevans i forhold til at leve op til målet.

- Derfor skal der være færre test i skolen.
- Derfor skal der være en bred anerkendelse af, skolernes succes ikke kun kan måles på afgangskarakterer.
- Derfor skal der introduceres en bredere fagforståelse.
- Derfor skal den fagprofessionelle vurdering være legitim begrundelse for en faglig aktivitet i skolen.
- Derfor skal aktiviteter, der knytter an til folkeskolens formålsparagraf være lige så legitime som aktiviteter, der knytter an til fagenes fælles mål.